

Uunga siunnersuut: Siusinaartumik pensionisiat pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2019-imeersoq. (Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi Savalimmiunilu kommunit akornanni paasissutissanik paarlaasseqatigiittarneq, nuunnermi siusinaartumik pensionisianik qaammatini 12-ini attassiinnarnissaq, ingerlaannartumik qaffasinnerpaanik siusinaartumik pensionisianik pisartagaqalersitsineq)

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoq)

Partii Naleraq sinnerlugu inatsisartut inatsisaata allannguutissatut siunnersuummut imatut naatumik oqaaseqarniarpoq.

Naalagaaffeqatigiiffimmik taaneqartartoq, nunat marluk Danmarkimit pigineqartut iluani siusinaartumik pensionisiallit nuuttarnerat eqaallisaariffiginierneqarnerat Partii Naleqqami eqqartorluareerlutigu tunngaviatigut taperserlugu oqariartuuteqarniarpuq.

Siusinaartumik pensionisiallit aqqusaagaat imaannaanngissinnaaqisut nalunnilarput. Ilaatigut timikkut tarnikkullu aqqusaakkat, inuuniapiloornerup piviusut inummut tuttarnerat aqussinnaanngikkaluarippat, aqussinnasatta ilarilluinnarpaat allaffissornikkut sulineq. Inuit siusinaartumik pensionisiaqarniarlutik innersuunneqaraangamik nakorsamit allamiillu, aaliangiiffigineqarnissartik ilarpassuariarlutik utaqqisinnaasarpaat. Allaffissornikkut nalilersungassat inatsisit aallaavigalugit pisarmata.

Sulisinnaasut kaammattugassat maanna eqqartunngilavut. Siusinaarluni pensionisiaqaraanni allaffissornersuaq aningoreerlugu inuk nalilerneqareerluni imaannaanngitsumik inissinneqarnikoq eqqartorparput. Siunnersuummi maanna allaffissortut suleriaasiat eqqartunngilarpulluunniit, kisianni inatsisiliorniarluta allaffissornikkut “nutserisussaataalerluta” allaffimmiut nunami allami najugallit innuttaasuvut aallaqqaataaniit naliligassanngorlugit, soorlu aqqusaagaat naammassimanningsut. Tamanna akuersarneqarsinnaanngilaq. Uterfigeqqissavara.

Kalaallit Nunaata Savalimmiullu naalagaaffinngikkallartillugit aqqiigallarnissaq pingaaruteqarpoq. Kisiannili aamma eqqaamaneqassaaq ulloq ornitarput takkuppap, nunatta naalagaaffiit peqatigiinni naalagaaffittut nalunaarutigineqarnera, imatut aqqiinerput killilersimaartariaqanngikkippat.

Naalagaaffinngornissaq aporfilersornagu aqqiinerit imaattut Kalaallit Nunaata aammalu Savalimmiut Danmarkillu akornanni aqqiissutaaniarlik nunatut.

Maanna piffissaanngilaq naalagaaffinngornissatsinnut aporfissanik ujartuinissaq, akерlianik nunap inui kaammattugassaapput. Periarfissatsialavissuurtullu una inatsisissamut allannguutissatut siunnersuut atorneqarsinnaavoq.

Imarisaa soorunami eqqarsartitsivoq ilumut Danmarkip nunatsinnik piginnittuulerluni 1953-imi naligiittut inisseqqanersugut.

Ilumorsinnaangilaq inatsisiliortariaqarneq siusinaartumik pensionisiallit pisinnaatitaaffii illersortariaqarlugit. Sooruna nunatsinni siusinaarluni pensionisiallit Danmarkimut nuuppata, aaliangiussaq nunatsinni ataqqineqaannarnianngitsoq, nalileqqittariaqarnani.

Tatiginngikkaatigut? Naligiitsinngikkaatigut?

Sooq siusinaartumik pensionisiaqaruit Danmarkimullu nuukkuit qaammatit 12 kisiat qulakkeerneqassavit? Soormi nunatsinni aaliangiussaq ataqqillugu inuk killilernagu pasinarsarnangu nunami allami naliligassanngoqqissava. Tassa naligiinneq?

Inuk siusinaarluni pensionisialik nunatsinni allaffissorersuaq ilaatigut “sorsussimallulugusooq” inisseqqanikuusimalluni, Danmarkimut nuukkuni systemi nutaavissuaq aallaqqaataaniit “sorsuttariaqassava”? Immaqa oqaatsit sungiusimalluanngisani atorlugit, kulturi sungiusimanngisani aporfigalugu.

Ilumorsinnaangilaq Danmarki nunatsinnut soqutigisaa aallaaveqassasoq Danmarkip nunatsinni piginnittuussusianik naqissusersuisut kisimik. Nunatta inui naalagaaffinnissatsinnut kivitseqataaniarlik, suleqatigiissinnaanissaq innarlernagu.

Partii Naleqqami eqqartorluariarlugu siunnersuutip ataatsimiitaliami sukumiisumik eqqartugassanngorlugu suliassatut innersuupparput.

Qujanaq